

<https://doi.org/10.32820/2074-8922-2018-59-88-94>

УДК 378.147

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ РЕГІОНАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ

©Шамралуок О. Л.

Інститут професійно-технічної освіти НАПН України

Інформація про авторів:

Шамралуок Олена Леонідівна: ORCID: 0000-0002-0993-1149; shol_nmc@ukr.net; аспірант, Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, провулок Віто-Литовський, 98-а, м. Київ, 03045, Україна

У статті представлено дослідження щодо розроблення методики розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю в регіональних навчально(науково)-методичних центрах професійно-технічної освіти.

Методологічною основою розробленої методики є концепція навчання упродовж життя, стратегія педагогічної взаємодії, компетентнісна парадигма, андрагогічний, аксіологічний, культурологічний, технологічний та особистісно-діяльнісний наукові підходи.

Запропонована методика детермінує етапність, форми взаємодії між суб'єктами освітнього процесу, а також зміст, методи і засоби розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю. Структурними компонентами методики визначено мотиваційний, практичний та аналітичний етапи. Зміст регіональної методичної роботи модернізовано з урахуванням досягнень сучасної педагогічної науки і ефективної педагогічної практики, вимог ринку праці, державних і регіональних цільових освітніх програм та програмних цілей закладу професійної освіти. Сформовано відповідне освітнє середовище. Обґрунтовано використання методистами регіональної методичної служби технологій проектного, проблемного, ігрового, інтерактивного навчання, кейс-технології. З'ясовано, що застосування технологій змішаного навчання дає можливість кожному педагогу працювати в індивідуальному темпі вдосконалення технологічної культури.

Упровадження запропонованої методики забезпечує конструктивні зміни в розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю.

Ключові слова: методика, етапи, розвиток технологічної культури, майстер виробничого навчання аграрного профілю, регіональна методична служба, підвищення кваліфікації.

Шамралуок Е.Л. «Методика развития технологической культуры мастеров производственного обучения в условиях региональной методической службы».

В статье представлено исследование по разработке методики развития технологической культуры мастеров производственного обучения аграрного профиля в региональных учебно(научно)-методических центрах профессионально-технического образования.

Методологической основой разработанной методики является концепция обучения на протяжении жизни, стратегия педагогического взаимодействия, компетентностная парадигма, андрагогический, аксиологический, культурологический, технологический и личностно-деятельностный научные подходы.

Предложенная методика детерминирует этапность, формы взаимодействия между субъектами образовательного процесса, а также содержание, методы и средства развития технологической культуры мастеров производственного обучения аграрного профиля. Структурными компонентами методики определены мотивационный, практический и аналитический этапы. Содержание региональной методической работы модернизировано с учетом достижений современной педагогической науки и эффективной педагогической практики, требований рынка труда, государственных и региональных целевых образовательных программ и программных целей учреждений профессионального образования. Сформирована соответствующая образовательная среда. Обосновано использование методистами региональной методической службы технологий проектного, проблемного, игрового, интерактивного обучения, кейс-технологии. Установлено, что применение технологий смешанного обучения дает возможность каждому педагогу работать в индивидуальном темпе усовершенствование технологической культуры.

Внедрение предложенной методики обеспечивает конструктивные изменения в развитии технологической культуры мастеров производственного обучения аграрного профиля.

Ключевые слова: методика, этапы, развитие технологической культуры, мастер производственного обучения аграрного профиля, региональная методическая служба, повышение квалификации.

O. Shamraliuk "A technique of inculcating technological culture among masters of production training in the agrarian sphere under the conditions of the regional methodological service center"

The article presents a study on designing a technique for the development of the technological culture of the masters of production training of the agrarian profile in the educational (scientific) and methodological centers of vocational education.

The methodological basis of the developed technique is the concept of lifelong learning, the strategy of pedagogical interaction, the competence paradigm, andragogic, axiological, culturological, technological and personal-activity research approaches.

The suggested technique determines the stages, forms of interaction between subjects of the educational process, as well as the content, methods and means of developing the technological culture of the masters of production training of the agrarian profile. The structural components of the technique include motivational, practical and analytical stages. The content of the regional methodological work is modernized taking into account the achievements of modern pedagogical science and effective pedagogical practice, labor market requirements, state and regional target educational programs and program goals of vocational education institutions. A corresponding educational environment has been formed. The paper substantiates and justifies the use of project-based, problem-solving, game-based, interactive and case-study educational technologies. The results of the research prove that the application of mixed educational technologies allows pedagogues to work at an individual pace to improve the technological culture.

The introduction of the suggested technique creates conditions for constructive changes in the development of the technological culture of the masters of production training of the agrarian profile.

Keywords: technique, stages, development of technological culture, master of production training of the agrarian profile, regional methodological service, qualification improvement.

Актуальність дослідження і постановка проблеми. В умовах модернізації системи професійної (професійно-технічної) освіти (далі – П(ПТ)О) потрібен майстер виробничого навчання з високим рівнем технологічної культури, що дозволяє йому оперативного адаптуватися до швидко змінюваних умов, перебудовувати свою професійно-педагогічну діяльність з урахуванням соціально та економічно значущих цілей і обмежень.

За таких умов об'єктивною необхідністю є переорієнтація регіональної методичної роботи на індивідуальні траєкторії професійного розвитку майстрів виробничого навчання аграрного профілю, визначення ними змісту неперервного підвищення кваліфікації для задоволення індивідуальних запитів і потреб.

Удосконалення технологічної культури майстрів виробничого навчання в системі роботи регіональної методичної служби відбувається під впливом освітнього середовища, педагогічного колективу та професійної діяльності. Досягнення результатів може відбуватися стихійно внаслідок дії найрізноманітніших чинників або ж завдяки цілеспрямованій роботі. Останнє зумовлює пошук можливостей для доцільного і системного узгодження певних компонентів освітньої діяльності навчально(науково)-методичних центрів професійно-технічної

освіти (далі – НМЦ ПТО) та факторів забезпечення індивідуалізації цілей, змісту, форм, засобів і способів організації освітнього процесу, створення відповідного освітнього середовища, здійснення організаційного, методичного супроводу, спрямованого на задоволення індивідуальних потреб кожного педагога.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасному науково-педагогічному дискурсі однією з важливих проблем дидактики залишається вибір актуальних форм, методів, прийомів і засобів навчання в післядипломній освіті педагогів професійної школи. У цьому сенсі потреба вдосконалення методики розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗП(ПТ)О) безпосередньо пов'язана з вирішенням такого важливого завдання професійної освіти, як підвищення якості підготовки майбутніх фахівців шляхом застосування новітніх виробничих і педагогічних технологій, що забезпечує участь учнів в інноваційних технологічних процесах на основі гармонійної взаємодії з природою, суспільством і технологічним середовищем.

Зауважимо, що в сучасній довідниковій літературі методика в широкому сенсі розглядається як сукупність взаємопов'язаних способів та прийомів доцільного проведення будь-якої роботи. Водночас у словнику з

педагогіки [2, с. 174] поняття «методика в освіті» трактується як опис конкретних прийомів, способів, технік педагогічної діяльності в окремих освітніх процесах.

Проблемі розроблення методики розвитку технологічної культури педагогів професійного навчання присвячені наукові дослідження В. Ковальчука [1], Л. Комісарової [3], М. Михнюк [4], В. Радкевич [5]. У наукових публікаціях, зокрема, обґрунтовано методики поетапного вдосконалення технологічної культури майстрів виробничого навчання на рівні навчального закладу та під час довгострокового підвищення кваліфікації.

Ознайомлення з результатами наукових пошуків учених і практичним досвідом роботи педагогічних працівників аграрних ЗП(ПТ)О актуалізує потребу додаткового дослідження і наукового осмислення питання щодо цілісної методики розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю в умовах НМЦ ПТО.

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає в обґрунтуванні методики розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю в НМЦ ПТО.

Виклад основного матеріалу. Результати науково-педагогічного пошуку визначили й підтвердили актуальність розробки методики розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання в регіональній системі підвищення кваліфікації, яка б забезпечувала зростання самостійності, рефлексивності, творчої активності педагогів, реалізацію і розвиток їх суб'єктної позиції в професійно-педагогічній діяльності, умінь самостійно освоювати постійно поновлювану інформацію та впроваджувати її в освітній процес ЗП(ПТ)О. Мета створення методики полягала в підготовці відповідного інструментарію (сукупність форм, методів і технологій навчання) та дидактичного забезпечення змісту регіонального підвищення кваліфікації в контексті розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю.

Розроблення і впровадження методики уможливило реалізацію в освітньому процесі НМЦ ПТО сукупності методологічних підходів, принципів та педагогічних умов розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю, які забезпечують цілісне, системне й повноцінне збагачення всіх структурних компонентів цього утворення, єдність змісту, форм, методів і засобів. В основі авторської методики лежить стратегія педагогічної взаємодії, яка визначається як

організована система активності суб'єктів спільної діяльності, спрямована на доцільне виробництво матеріальної і духовної культури [7].

Разом із цим, нами передбачено, що оновлення та збалансування змісту регіональної методичної роботи з позицій сучасних освітніх тенденцій (навчання впродовж життя, компетентнісна парадигма підготовки кадрів для всіх галузей економіки, індивідуалізація, стандартизація та цифровізація освіти), застосування андрагогічних технологій навчання, розробка та впровадження сучасного навчально-методичного забезпечення, здійснення ефективного методичного супроводу (тьюторство), використання інструментів інформаційних технологій забезпечує диверсифікацію регіонального підвищення кваліфікації у контексті розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю.

При цьому визначальними положеннями в забезпеченні ефективної реалізації розробленої методики ми вважаємо такі:

- співпраця між майстрами виробничого навчання аграрного профілю, спрямована на взаємну професійну підтримку і обмін педагогічними практиками;
- безпосереднє залучення педагогів до впровадження інновацій, кращого педагогічного і виробничого досвіду;
- орієнтація педагогів на постійний пошук та апробацію нових, більш ефективних форм, методів і прийомів навчання.

Проектування та організація регіональної методичної роботи з майстрами виробничого навчання аграрного профілю за розробленою методикою заактуалізувало потребу попередньої підготовки методистів НМЦ ПТО та ЗП(ПТ)О сільськогосподарського профілю, яка здійснювалася за такими напрямками:

- ознайомлення з теоретичними та методичними основами розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю (сутність, структура, функції технологічної культури, її аксіологічна і компетентнісна основа, технологічна і акмеологічна зумовленість);
- визначення та обговорення шляхів інтеграції з метою забезпечення системності у розвитку структурних компонентів технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю;

- проходження тренінгів, участь у семінарах, вебінарах щодо опанування сучасних педагогічних технологій та методів навчання;
- підвищення кваліфікації з питань організації та науково-методичного забезпечення дистанційного навчання;

Розглядаючи розвиток технологічної культури як поетапний, планомірний процес, що передбачає якісне перетворення всіх її змістовних компонентів, ми визначили три етапи змодельованого процесу: мотиваційний, практичний і аналітичний, які за змістом співвідносяться з логікою професійно-педагогічної підготовки та передбачають поступове підвищення в майстрів виробничого навчання аграрного профілю рівня технологічної культури.

Метою *мотиваційного етапу* є формування в майстрів виробничого навчання аграрного профілю інтересу до пізнання власних особистісних і професійних якостей, до професійних знань (педагогічних, методичних, фахових) та інноваційної діяльності, формування потреби в неперервному професійному розвитку, спонукання до самоосвіти, творчості та саморозвитку, спрямування на досягнення позитивних результатів.

Реалізація мети здійснюється шляхом детального вивчення потреб педагога та створення умов ситуації вибору і самовизначення. Для цього методисти НМЦ ПТО проводять діагностику рівня технологічної культури педагогів, аналізують результати їх педагогічної діяльності, ознайомлюють майстрів виробничого навчання із сучасними вимогами до педагогічної праці відповідно до пріоритетів розвитку освітньої галузі та сільського господарства, з кращими педагогічними практиками системи професійної (професійно-технічної) освіти щодо підготовки фахівців для агропромислового комплексу, задіюють до участі в дослідно-експериментальній роботі, творчих групах із питань розробки стандартів професійної (професійно-технічної) освіти, оновлення навчально-планувальної документації, акцентують увагу на важливості розвитку технічної творчості учнів, винахідництва і раціоналізаторства в напрямі енергозбереження і енергоефективності. Також для виявлення педагогічної ініціативи стимулюють майстрів виробничого навчання аграрного профілю до участі в змагальницьких та популяризаційних заходах (конкурсах, виставках, освітніх форумах, конференціях).

Важливим аспектом на цьому етапі є

налагодження НМЦ ПТО дієвої партнерської взаємодії з науковими установами, підприємствами-замовниками робітничих кадрів, професійними асоціаціями, вищими навчальними закладами для створення належного освітнього середовища з розвитку технологічної культури педагогів.

Основними методами, які застосовуються на мотиваційному етапі, є моделювання проблемних ситуацій, кейс-стаді, бенчмаркінг, дискусія, доведення та переконування, делегування повноважень, Buddying. Ефективними формами розвитку позитивної мотивації майстрів виробничого навчання до підвищення рівня технологічної культури є консультування, проведення тренінгів, майстер-класів, дискусій, засідань «круглих столів» з активною ІТ-підтримкою, які відбуваються як в очному, так і дистанційному форматі.

На другому етапі – практичному – за мету поставлено вибудувати індивідуальну освітню траєкторію вдосконалення технологічної культури майстром виробничого навчання аграрного профілю. У цей період організація регіональної методичної роботи з майстрами виробничого навчання аграрного профілю реалізується диференційовано: за ротатійною моделлю (для педагогів, які мають низький і середній рівні технологічної культури) та flex-моделлю (для педагогів, які мають достатній і високий рівні технологічної культури) змішаного навчання.

При ротатійній моделі послідовно поєднуються очний та дистанційний цикли навчання. Очний цикл передбачає участь майстрів виробничого навчання аграрного профілю в засіданнях обласної фахової (методичної) секції, школи ППД, творчої групи, круглих столів, семінарах, педагогічний майстерні, конференціях, тренінгах, майстер-класах. Зміст означених форм роботи спрямований на опрацювання нормативно-правової бази системи П(ПТ)О; особливості впровадження стандартів П(ПТ)О, розроблених на модульно-компетентнісній основі; проектування змісту професійно-практичної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників аграрної галузі; розробку і ведення навчально-планувальної та облікової документації педагога ЗП(ПТ)О; організацію освітнього процесу з елементами дуальної форми навчання; вивчення досвіду впровадження сучасних педагогічних, виробничих та інформаційних технологій в освітній процес, створення системи сучасних засобів виробничого навчання; розробку критеріїв оцінювання навчальних досягнень

учнів з виробничого навчання і виробничої практики; здійснення аналізу якості підвищення ефективності освітнього процесу, пошук шляхів підвищення якості підготовки майбутніх фахівців-аграріїв.

При цьому інтегруючою ланкою на очному циклі навчання між усіма формами регіональної методичної роботи у контексті удосконалення технологічної культури є авторський спецкурс «Основи технологічної культури майстра виробничого навчання», спрямований на особистісно-орієнтовану підготовку педагога, розвиток його аксіологічного, культурологічного, інтелектуального, технологічного, творчого потенціалу. Програма розрахована на 30 годин (1 кредит ЄКТС) та структурно побудована з п'яти модулів, на кожен з яких виділено 6 годин. У межах кожного модуля передбачено вивчення трьох тем.

Для забезпечення продуктивного навчання педагогів під час очного циклу застосовуються активні методи (проблемна лекція, дискусія, мозковий штурм, кейс-метод, метод модерації) та організаційно діяльнісні (моделювання педагогічних ситуацій, ділова гра, проектування). Дидактичне поле означених методів навчання розширюється та посилюється завдяки застосуванню інформаційно-комунікаційних технологій (он-лайн дошки, сервісів для збереження документів, створення презентацій, вікторин, дидактичних ігор, інтерактивного навчально-методичного забезпечення (вправи, плакати, схеми, ментальні карти).

Водночас варто акцентувати увагу на використанні тренінгової форми, яка дає змогу організувати навчальну діяльність майстрів виробничого навчання «на основі їхнього власного досвіду відповідно до потреб аудиторії з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей педагогів та соціально-психологічних властивостей тренінгових груп» [6, с.316].

У ході дистанційного циклу кожен майстер виробничого навчання поглиблює теоретичні знання, удосконалює вміння і навички, отримані під час очного циклу за модулями спецкурсу, та повинен їх апробувати в освітньому процесі, а також виконати індивідуальне завдання – підготувати методичну розробку уроку виробничого навчання з використанням певної педагогічної та виробничої технології, навчальний проект, кейс-вправи до заняття, статтю з власного

досвіду роботи, узагальнити педагогічний досвід колеги, розробити інструкційно-технологічну документацію, провести аналіз уроку виробничого навчання, створити професійний блог, професійне портфоліо тощо.

При цьому методисти НМЦ ПТО забезпечують педагогічний супровід самостійної роботи майстрів виробничого навчання. Під педагогічним супроводом розуміється комплекс освітніх послуг, що надаються педагогам у період навчання у НМЦ ПТО за допомогою спеціалізованого інформаційно-освітнього середовища, що базується на засобах обміну навчальною інформацією на відстані.

Саме тьюторський супровід допомагає майстрові виробничого навчання аграрного профілю осмислити свої професійні труднощі, знаходити шляхи вирішення проблем і в результаті оцінити свій вибір та спонукає до оцінки результатів власної професійно-педагогічної діяльності, а також сприяє побудові продуктивної взаємодії і співпраці між педагогом і методистом НМЦ ПТО, реалізації індивідуального маршруту професійного зростання.

На відміну від ротаційної моделі організація освітнього процесу відповідно до flex-моделі передбачає більшою мірою навчання в режимі он-лайн, яке доповнюється очними консультаціями, груповими проектами, роботою творчих груп. При цьому особливо актуалізується активна популяризація педагогами власного досвіду роботи шляхом проведення відкритих уроків виробничого навчання, майстер-класів, виступів у межах регіональних та всеукраїнських методичних заходів (обласної фахової секції, семінарів, школи ППД, конференцій, круглих столів, виставок тощо).

Опанування авторського спецкурсу здійснюється педагогом самостійно з використанням електронного навчально-методичного комплексу, зміст якого дозволяє проводити постійний самоконтроль знань, та за підтримки методиста навчального закладу. При цьому кожен майстер виробничого навчання аграрного профілю виконує індивідуальні завдання аналогічно як на дистанційному циклі ротаційної моделі навчання.

Однією з переваг навчання без відриву від професійно-педагогічної діяльності є те, що майстри виробничого навчання мають можливість не тільки спостерігати за роботою колег щодо вирішення педагогічних завдань, але й безпосередньо запозичувати кращий

досвід, опанувати інновації й на цій основі самостійно проектувати освітній процес. Водночас виконання практико орієнтованих завдань у межах вивчення спецкурсу забезпечує створення педагогами освітніх продуктів, готових до впровадження у процес підготовки кваліфікованих робітників для сільського господарства.

Здійснення методистом НМЦ ПТО педагогічного супроводу на основі ІТ-технологій забезпечує належну підтримку педагогів на робочому місці, сприяє формуванню мережеских професійних педагогічних спільнот педагогів, дозволяє створити можливість придбання додаткових зв'язків і міжособистісних контактів педагогів, а також підвищити рівень інформаційної компетентності майстрів виробничого навчання аграрного профілю, що особливо актуалізується в умовах цифровізації агросектору.

Для забезпечення відкритості і багатоканальності комунікації в освітньому середовищі НМЦ ПТО за обома моделями змішаного навчання постійно використовується веб-середовище дистанційного навчання, електронний навчально-методичний комплекс «Основи технологічної культури», веб-сайт установи, блогосфера педагогів ЗП(ПТ)О.

Також у ході практичного етапу майстри виробничого навчання отримують адаптивний методичний супровід стажування на виробництві щодо вибору бази, розробки змісту індивідуальної програми та підготовки звіту, впровадження результатів стажування в освітній процес шляхом актуалізації робочих навчальних програм виробничого навчання/професійних модулів, проведення майстер-класів, презентації набутого досвіду у професійних співтовариствах.

Така організація освітнього середовища регіональної післядипломної освіти уможлиблює інтеграцію професійного, загальнокультурного та особистісно-творчого полів для забезпечення розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю.

Мета *аналітичного етапу* полягає в адекватній оцінці результатів навчання (знання, уміння, навички, погляди, цінності, інші особисті якості) та їх аналізі. Для реалізації цього етапу використовується діагностичний інструментарій, зокрема тестові завдання, педагогічні кейси, анкети, опитувальники, проводиться аналіз уроків виробничого навчання, навчально-методичного забезпечення професії, створеного майстром виробничого навчання. Особливо важливим є самоаналіз

педагогами власної професійно-педагогічної діяльності, а також застосування технологій взаємооцінювання результатів навчання.

Взаємодія між методистами НМЦ ПТО та майстрами виробничого навчання аграрного профілю на цьому етапі реалізується у форматі проведення дискусій, рольової гри, індивідуальних бесід, вирішення кейсів, тестових завдань, моделюванні педагогічних ситуацій, самопрезентації педагогами власного досвіду роботи. Зокрема, сутність самопрезентації полягає в тому, щоб за допомогою ефективних методів та засобів вплинути на аудиторію, донести до оточення важливу і необхідну інформацію, аргументовано викласти свою позицію, думку, точку зору. Успіх самопрезентації залежить від уміння показати себе оточенню, привернути до себе увагу, актуалізувати інтерес оточуючих до своїх якостей, досвіду та результатів роботи. До продуктивних форм самопрезентації педагогів відносяться: професійний блог або сайт, резюме, стендова доповідь, портфоліо, відеопрезентація, комп'ютерна презентація, наставництво, керівництво школою передового педагогічного досвіду, відкриті уроки, творчі звіти.

Аналіз результатів навчальної діяльності майстрів виробничого навчання аграрного профілю дає можливість зафіксувати зростання рівня технологічної культури педагогів і визначити результативність запропонованої методики в цілому. Він складається з аналізу методиста НМЦ ПТО та зворотного зв'язку майстра виробничого навчання аграрного профілю. При цьому значна увага зосереджується на діагностиці змін особистісних якостей та мотиваційно-ціннісних установок майстрів виробничого навчання за навчальний період. Зокрема, аналіз методиста НМЦ ПТО відображує прогрес щодо підвищення рівня технологічної культури в кожного педагога. А зворотній зв'язок майстра виробничого навчання аграрного профілю включає в себе рефлексію про ефективність навчально-пізнавальної діяльності щодо вдосконалення технологічної культури шляхом вивчення спецкурсу та участі в регіональних формах методичної роботи. У процесі рефлексії педагоги усвідомлюють необхідність пошуку внутрішніх причин для досягнення очікуваних результатів із підвищення рівня технологічної культури, коригують програми індивідуального розвитку, пов'язані з безперервним професійним удосконаленням.

Результати аналізу комплексного оцінювання рівня технологічної культури

майстрів виробничого навчання аграрного профілю є основою, з однієї сторони, для подальшої внутрішньої і зовнішньої корекції освітнього процесу в НМЦ ПТО, заохочення педагогів за успіхи в навчанні та регулювання складності наступних кроків, виявлення кращих педагогічних практик, з іншої – для подальшого вдосконалення майстрами виробничого навчання аграрного профілю своєї професійно-педагогічної діяльності (за змістом, формами, методами, технологіями і засобами навчання) та коригування індивідуальної освітньої траєкторії розвитку технологічної культури.

Висновки. Таким чином, організація освітнього процесу в НМЦ ПТО за розробленою методикою дозволяє конструктивно спрямовувати майстра виробничого навчання аграрного профілю на вектор професійно мобільного, ініціативного фахівця, здатного до прийняття оптимальних рішень в умовах інноваційних перетворень. Застосовувані форми, методи і засоби

педагогічної діяльності, які базуються на принципах комунікативної взаємодії, активності здобувачів, опорі на життєвий досвід, обов'язковому зворотному зв'язку, уможливають розвиток технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю в умовах регіональної методичної служби. При цьому характерною особливістю запропонованої методики є її відкритість, тобто свобода вибору педагогами термінів, змісту, організаційних форм, методів навчання та надання саме тих освітніх послуг, які необхідні конкретному здобувачеві.

Для відтворення методики особливо важливим є створення освітнього середовища, яке характеризується наявністю мотивації, належним навчально-методичним та інформаційним забезпеченням, ефективним методичним супроводом, застосуванням андрагогічних та інформаційних технологій.

Список використаних джерел

1. Ковальчук В. І. Теоретичні і методичні засади розвитку педагогічної майстерності майстрів виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів у післядипломній освіті : дис. ... д-ра пед. наук: спец. 13.00.04 / В. І. Ковальчук. – Запоріжжя, 2014. – 369 с.
2. Коджаспирова Г. М. Словарь по педагогике / Г. М. Коджаспирова, А. Ю. Коджаспиров. – М. : МарТ ; Ростов н/Д : МарТ, 2005. – 448 с.
3. Комісарова Л. О. Розвиток технологічної культури майстрів виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів швейного профілю : дис. ... канд. пед. наук: спец. : 13.00.04 / Л. О. Комісарова. – Київ, 2012. – 200 с.
4. Михнюк М. І. Теоретичні і методичні основи розвитку професійної культури викладачів спеціальних дисциплін будівельного профілю : дис. ... д-ра пед. наук : спец. : 13.00.04 / М. І. Михнюк. – Київ, 2016. – 652 с.
5. Радкевич В. О. Теоретичні і методичні засади професійного навчання у закладах профтехосвіти художнього профілю : монографія / В. О. Радкевич ; за ред. Н. Г. Нічкало. – Київ : УкрІНТЕІ, 2010. – 420 с.
6. Романова Г. М. Теорія і практика підготовки викладачів вищих економічних навчальних закладів до проектування навчальних технологій : дис. ... д-ра пед. наук : спец. : 13.00.04 / Г. М. Романова. – Житомир, 2012. – 543 с.
7. Ручко Л. С. Социально-психологический анализ феномена мотивации участия личности в совместной деятельности [Электронный ресурс] / Л. С. Ручко. – Режим доступа : http://www.superinf.ru/view_helpstud.php?id=2761.

References

1. Kovalchuk, V. I. 2014, 'Teoretychni i metodychni zasady rozvytku pedahohichnoi maisternosti maistriv vyrobnychoho

navchannia profesiino-tekhnichnykh nachalnykh zakladiv u pislidyplomnii osviti', [Theoretical and methodological

principles of development of pedagogical skills of masters of industrial training of vocational and technical primary schools in postgraduate education], Doct.ped.n. thesis, Zaporizhzhia.

2. Kodzhaspirova, GM & Kodzhaspirov, AJu 2005, *Slovar po pedagogike*. [The dictionary on pedagogics], IKC MarT, Moskva, Izdatelskij centr MarT, Rostov-na-Donu.

3. Komisarova, LO 2012, 'Rozvytok tekhnolohichnoi kultury maistriv vyrobnychoho navchannia profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladiv shveinoho profilu', [Development of technological culture of masters of industrial training of vocational schools of sewing profile], Kand.ped.n. thesis, Kyiv.

4. Mykhniuk, MI 2016, 'Teoretychni i metodychni osnovy rozvytku profesiinoi kultury vykladachiv spetsialnykh dystyplin budivelnoho profilu', [Theoretical and methodological foundations of teachers professional culture development of special disciplines of building profile], Doct.ped.n. thesis, Kyiv.

5. Radkevych, VO 2010, *Teoretychni i metodychni zasady profesiinoho navchannia u zakladakh proftekhosvity khudozhnogo profilu*, [Theoretical and methodical principles of professional training in the institutions of professional education of the artistic profile], Ukrainskyi instytut naukovo-tekhnichnoi i ekonomichnoi informatsii, Kyiv.

6. Romanova, HM 2012, 'Teoriia i praktyka pidhotovky vykladachiv vyshchyykh ekonomichnykh navchalnykh zakladiv do proektuvannia navchalnykh tekhnolohii', [Theory and practice of training teachers in higher economic educational establishments to design teaching technologies], Doct.ped.n. thesis, Zhytomyr.

7. Ruchko, LS 2012, *Socialno-psihologicheskij analiz fenomena motivacii uchastija lichnosti v sovместной dejatel'nosti*, [Socio-psychological analysis of the phenomenon of motivation of individual participation in joint activities],

Стаття надійшла до редакції 30.04.2018р.